

स्थानीय राजपत्र

गोकर्णेश्वर नगरपालिका, काठमाडौँद्वारा प्रकाशित

खण्ड: ६ काठमाडौँ, पौष २० गते, २०७९ साल संख्या: ६

भाग २

गोकर्णेश्वर नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय,
वागमती प्रदेश, नेपाल ।

नेपालको संविधान बमोजिम गोकर्णेश्वर नगरपालिकाको नगर कार्यपालिकाले बनाएको तल लेखिए बमोजिमको कार्यविधि सर्वसाधारणको जानकारीको लागि प्रकाशन गरिएको छ ।

गोकर्णेश्वर नगरपालिकाको बाखापालन
व्यवसाय प्रवर्द्धन कार्यक्रम सञ्चालन
कार्यविधि २०७९

मूल्य रु : १५/-

गोकर्णेश्वर नगरपालिकाको बाखापालन व्यवसाय प्रवर्द्धन कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि २०७९

प्रस्तावना : गोकर्णेश्वर नगरपालिकामा आयआर्जन, रोजगारी श्रृजना, गरिबी न्यूनीकरण, खाध्य तथा पोषण सुरक्षाका लागी बाखा पालनका कार्यक्रमहरु विशेष रुपमा संचालन गर्न अपरिहार्य रहेको हुँदा विशेषत यस नगरपालिकाका १,२, र ३ नं वडाका बाखा पालक किसानहरुलाई लक्षित गरी सामुहिक रुपमा संगठित गरी व्यवसायिक बाखापालनमा ल्याउन सके यस भेगका जनताको आर्थिक अवस्थामा र जिवन स्तर सुधार ल्याउन सकिने उद्देश्यले गोकर्णेश्वर नगरपालिकाको प्रशासकीय कार्यविधि नियमित गर्ने ऐन, २०७५ को दफा ३ बमोजिम गोकर्णेश्वर नगरकार्यपालिकाले बाखापालन व्यवसाय प्रवर्द्धन कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि २०७९ लागू गरेको छ ।

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ :

- क) यो कार्यविधिको नाम "गोकर्णेश्वर नगरपालिकाको बाखापालन व्यवसाय प्रवर्द्धन कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि २०७९" हुनेछ।
- ख) यो कार्यविधि गोकर्णेश्वर नगरपालिकाबाट स्वीकृत भएको मिति देखि नगरपालिका भरी लागू हुनेछ ।

२. परिभाषा :

- क. “नगरपालिका” भन्नाले गोकर्णेश्वर नगरपालिकालाई जनाउँदछ ।
- ख. “कार्यालय” भन्नाले गोकर्णेश्वर नगरपालिकाको कार्यालयलाई जनाउँदछ ।
- ग. “कार्यालय प्रमुख” भन्नाले गोकर्णेश्वर नगरपालिकाको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई जनाउँदछ ।
- घ. “सम्बन्धित शाखा” भन्नाले गोकर्णेश्वर नगरपालिको पशु विकास शाखालाई जनाउँदछ ।
- ङ. “शाखा प्रमुख” भन्नाले पशु विकास शाखाको शाखा प्रमुखलाई जनाउँदछ ।
- च. “साभेदार” भन्नाले लागत सहभागितामा कार्यक्रम संचालन गर्न ईच्छुक सरकारी तथा गैर सरकारी निकाय, निजि क्षेत्र, पशुपालन समिति तथा समुह एवम व्यवसायिक कृषकलाई समेत जनाउँदछ ।
- छ. “साभेदारी” भन्नाले बाखापालन व्यवसाय प्रवर्द्धन कार्यक्रम संचालन गर्न साभेदार निकाय संग सम्भौताको आधारमा हुने लागत सहभागितालाई जनाउँदछ ।
- ज. “समूह” भन्नाले पशु विकास शाखामा दर्ता भएको पशुपालनसंग सम्बन्धित किसानहरुको आधिकारिक समूहलाई जनाउँदछ ।
- झ. “समिति” भन्नाले पशु विकास शाखामा दर्ता भएको एकै प्रकृतिको समूहहरुको मूल संगठनलाई जनाउँदछ ।
- ञ. “समूह सदस्य” भन्नाले समूहमा आवद्ध किसानलाई जनाउँदछ ।

- ट. “समिति सदस्य” भन्नाले समुह समुह मिलि बनेको समितिको सदस्य लाई जनाउँदछ ।
- ठ. “उत्पादन” भन्नाले बाखा पालन ब्यवसायबाट उत्पादन हुने पाठा पाठी, बोका, खसी, मल, छाला, रौं तथा अन्य बाखाबाट उत्पादन हुने पदार्थलाई जनाउँदछ ।
- ड. “प्राविधिक” भन्नाले गोकर्णेश्वर नगरपालिकाको पशु विकास शाखामा कार्यरत पशु चिकित्सक तथा प्राविधिकलाई जनाउँदछ ।
- ढ. “बाखा पकेट क्षेत्र” भन्नाले भौगोलिक र वातावरणिय हिसाबले बाखा पालन गर्न उपयुक्त रहेको र तुलनात्मक रुपमा बाखाको संख्या उल्लेखनिय रहेको क्षेत्रलाई जनाउदछ ।
- ण. “अनुदान” भन्नाले साभेदारीमा बाखापालनब्यवसाय संचालन गर्नछनौट भएका समुह समिति र बाखा पालन गर्ने किसानलाई नगरपालिकाले प्रदान गरीने रकमलाई सम्भन्नु पर्दछ ।
- त. “अनुदानग्राही” भन्नाले साभेदारीमा बाखापालन ब्यवसाय संचालन गर्न छनौट भएका समूह/समिति र बाखा पालनगर्ने किसानलाई सम्भन्नु पर्नेछ ।

३. उद्देश्य :

- क. भौगोलिक क्षेत्र र हावा पानी सुवाउँदो स्थानीय बाखामा नश्ल सुधार गरी उच्च उत्पादन क्षमता युक्त प्रजनन योग्य बोका पाठी तथा मासु प्रयोजनको लागी खसी बोका उत्पादन गरी किसानको आर्थिक अवस्था माथि उठाउने ।

- ख. कृषक समुदायमा आधारित सहभागितामुलक प्रणालीबाट बाखा पालन व्यवसायलाई ब्यवसायिक बाखा पालनमा रुपान्तरण गरी कार्यक्रमको अन्त्य सम्ममा प्रति सदस्य न्यूनतम १० माउ बाखा बनाउने ।
- ग. खसीको मासु तथा खसीको मासुजन्य पदार्थमा यस नगरपालिकालाई आत्मनिर्भर बनाउने ।

४. रणनीतिहरु :

दफा ३ बमोजिमका उद्देश्यहरु प्राप्तिका लागी देहाय बमोजिमका रणनीतिहरु अपनाईनेछन ।

- क. बाखापालक कृषक, समूह र समितिमार्फत साभेदारीमा बाखापालन व्यवसायको प्रबर्द्धन गर्ने ।
- ख. घाँस तथा चरन क्षेत्रको विकास गरी घाँसमा आधारित बाखा पालनलाई प्राथमिकता दिई कृषकको दानामा हुने लागत घटाउने ।
- ग. कार्यक्रम प्रभावकारी र सन्तोषजनक भएमा कार्यक्रमलाई आत्मनिर्भर बनाउन निरन्तररुपमा कार्यक्रम संचालन गरिनेछ। पहिलो वर्षमा नसमेटिएका कृषकहरुलाई आगामी वर्षको कार्यक्रमहरुमा क्रमशः समेटिदै लगिनेछ ।
- घ. कार्यक्रम संचालनको २ वर्ष पछि एक किसानबाट कम्तीमा मासिक १ खसी बेचन सक्ने बनाईनेछ।
- ड. पाक्षिक वा मासिक रुपमा स्थानिय स्तरबाटै खसी बोका बिक्री गर्न बाखा संकलन तथा बिक्रि केन्द्रको स्थापना गरी स्थानीय स्तरमै बजारको विकास गरिनेछ ।

- च. कार्यक्रमको प्रभावकारी संचालनको लागी अन्य सरोकारवालाहरु संग लागत एवम प्रविधिमा साभेदार बनाई सहकार्य गरिनेछ ।
- छ. कार्यक्रमको सफल कार्यान्वयनका लागी सरोकारवालाहरुको संलग्नतामा अनुगमनलाई प्रभावकारी रुपमा संचालन गरिनेछ ।
- ज. आवश्यकता अनुसार यस क्षेत्रका अन्य समुदायहरुमा पनि समुह विस्तार गरी कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।

५. कार्यक्रमको मर्म :

- क. बाखा पालन ब्यवसायलाई ब्यवसायिक रुपमा विकास गरी किसानहरुको आमदानीमा बृद्धी गर्नु ।
- ख. स्वच्छ, स्वस्थ र गुणस्तरिय मासु उत्पादन गर्नु।
- ग. उन्नत जातको पाठा पाठी तथा बोका उत्पादन गर्नु ।
- घ. बजारको बिकास गरी किसानलाई उत्पादनको उच्च दर उपलब्ध गराउनु ।
- ङ. बाखा पालन ब्यवसायलाई यन्त्रीकरणमा प्रबर्द्धन गर्न ।
- च. बाखाको आहर तथा घाँसको बिकास गरी घाँसमा आधारित बाखा पालन ब्यवसाय संचालन गराउनु ।
- छ. बाखाबाट उत्पादन हुने बाखा जन्य उत्पादनको विविधीकरण, बजारीकरण गर्नु ।
- ज. बाखाका रोगहरुको रोकथाम तथा नियन्त्रण गर्नु ।
- झ. किसानहरुलाई ब्यवसायिक बाखा पालन सम्बन्धी ज्ञान, सिप तथा प्रविधि उपलब्ध गराउनु ।
- ञ. बाखामा नशल सुधार गरी किसानको घर गोठमै उन्नत र उच्च उत्पादन दिने बाखाको बिकास गर्नु ।

६. समूह गठन तथा परिचालन :

- १) बाखा पालन कार्यक्रम नगरपालिकाको कुन क्षेत्र, कुन वडा र कुन टोलमा कति वटा समूहमा गर्ने हो सो को निर्णय सम्बन्धित नगरपालिकाको कार्यालयले गरी सम्बन्धित शाखालाई जानकारी गराउनुपर्नेछ ।
- २) बाखा पालन कार्यक्रम गर्ने क्षेत्र निर्धारण भई सकेपछि सम्बन्धित शाखाले वा शाखा सँगको समन्वयमा सम्बन्धित कार्यक्रमको सामाजिक परिचालकले उक्त क्षेत्रमा गई भुगोल, पेशा, चाहाना, आर्थिक हैसियत आदि मिल्ने न्यूनतम २ माउ बाखा (पाठा, पाठी, खसी, बोका गणना हुने छैन) पालन गरिरहेका एक समूह बराबर न्यूनतम २०जना किसानहरु सम्मिलितबाखा पालन समूह निर्माण गरी सम्बन्धित शाखामा दर्ता गराउनु पर्नेछ ।
- ३) गठन भएको समूहका सदस्यहरुलाई सम्बन्धित शाखा वा सामाजिक परिचालकले कार्यक्रमको आवश्यकता, महत्व र कार्यान्वयन प्रकृया आदिको बारेमा पुर्णरूपमा जानकारी गराउनु पर्नेछ ।
- ४) सामाजिक परिचालकले समूहमा आवद्ध सम्पुर्ण सदस्यहरुको कार्यक्रम शुरु हुनु पूर्व नै कृषि तथा पशुपालन सम्बन्धी तथ्याडक संकलन गर्नु पर्नेछ ।

- ५) व्यवसायिक बाखापालनको विकासको लागिछनौट भएका समूहका सदस्यहरुलाई आवश्यकता र मागका आधारमा तालिम, घाँसको बिउ तथा विरुवा आदिउपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।

७. समूहमा आवद्ध हुने सदस्यको योग्यता :

- १) समूहको सदस्य हुने व्यक्तिले न्यूनतम २ माउ बाखा (पाठा पाठी, बोका र खसी गणना गरिने छैन) पालिरहेको हुनु पर्ने।
- २) समूहको सदस्य हुने व्यक्तिको स्वामित्वमा घाँस लगाउनका लागि योग्य जमिन न्यूनतम १ रोपनी भएको हुनु पर्ने । लिजको जमिन भए ५ वर्षको लिज सम्भौता भएको हुनुपर्ने ।
- ३) समूहको सदस्य हुने ब्याक्तिसंग पालिरहेका बाखा राख्ने सामान्य भए पनि खोर भएको हुनु पर्ने ।
- ४) समूहको सदस्य राख्दा विपन्नलाई प्राथमिकता दिनु पर्नेछ
- ५) समूहको सदस्य राख्दा ३ (तीन) वर्ष सम्मव्यवसाय सञ्चालन नगरेमा अनुदान बराबरको रकम फिर्ता गर्न तयार हुने सदस्यलाई मात्र राख्नु पर्नेछ ।

८ समूहको काम कर्तव्य :

- १) समूहमा कम्तीमा २ माउ बाखा (पाठा,पाठी, खसी र बोका गणना गरिने छैन) पालन गरिरहेका, आवश्यकता अनुसार खोर भएका, घाँसको लागि जमिन उपलब्ध गराउन सक्ने र लागत साभेदारीमा सहभागी हुन सक्ने साथै बाखापालन व्यवसायलाई अझ बढाउन ईच्छुक कृषकहरुलाई मात्र समूहमा समावेश गर्नुपर्नेछ ।
- २) समूहका सदस्य छनौट गर्दा कम्तीमा ३वर्ष सम्म निरन्तर बाखापालन व्यवसाय सञ्चालन गर्न सक्ने कृषकलाई मात्र छनौट गर्नुपर्नेछ ।
- ३) समूहको नियमित मासिक बैठक गराउने र मासिक रुपमा न्यूनतम रु १००नियमित समूह हित कोषमा संकलन गर्ने गराउने दायित्व समूहको हुनेछ ।
- ४) समूह सदस्यको ब्यक्तिगत विवरण, पारिवारिक विवरण र कृषि तथा पशुपालन तथ्याङ्क संकलन गरी राख्ने र आवश्यक परेको समयमा पशु विकास शाखालाई उपलब्ध गराउने काम समूहको हुनेछ ।
- ५) सामाजिक परिचालक सँगको समन्वयमा समूह सदस्यहरुको आवश्यकता पहिचान तथा संकलन गरी कार्यक्रम बनाई पशु विकास शाखामा पेश गर्ने काम समूहको हुनेछ ।

- ६) सम्बन्धित शाखा वा कार्यालयले दिएको निर्देशन र सम्झौताका शर्तहरू सम्पूर्ण समूह सदस्यहरूलाई पालना गर्ने गराउने काम समूहको हुनेछ ।
- ७) समूह/सामुहिक हित र प्रयोगका लागि अनुदानमा प्राप्त वस्तु तथा सामग्रीको सहि, सरल र उच्चतम प्रयोग, प्राप्त वस्तुको हिफजात, सुरक्षा, मर्मत र उपचार गर्ने दायित्व समूहको हुनेछ ।
- ८) समूहमा आवद्ध सदस्यहरूले लागत साभेदारी गर्नु पर्ने कार्यक्रम भए समूह वा सदस्यले व्यहोर्नु पर्ने लागत रकमजम्मा गर्ने गराउने दायित्व समूहको हुनेछ ।
- ९) ५(पाँच) समूह पुगेमा एउटासमूहबाट अध्यक्ष, सचिव र कोषाध्यक्ष मध्येबाट दुई जनाको प्रतिनिधित्व हुने गरी पशु विकास शाखाको समन्वयमा बाखापालन मूल समिति निर्माण गर्नुपर्नेछ।
- १०) समिति निर्माण पश्चात समूहका सम्पूर्ण कार्यहरू समिति मार्फत गर्नुपर्नेछ ।

९. सामाजिक परिचालक सम्बन्धमा :

यस परियोजनालाई प्रभावकारी रूपमा संचालन गर्न आवश्यकता अनुसार सामाजिक परिचालक (सहयाक चौथो तह सरह) नियुक्त गर्न सकिनेछ । साथै सामाजिक

परिचालकको सहयोगका लागि आवश्यकता अनुसार स्थानिय क्षेत्रको ग्रामिण पशु स्वास्थ्य कार्यकर्ता समेत नियुक्त गर्न सकिनेछ ।

१०. सामाजिक परिचालकको काम कर्तव्य :

- १) कार्यालय वा पशु विकास शाखा संग उत्तरदायी भई कार्यक्रमको उद्देश्य अनुरूप कार्य गर्नु पर्नेछ ।
- २) समूह समितिको नियमित बैठक गराउने, आएका समस्याहरुमा छलफल गरी समाधानका लागि पहल गर्ने,समधान हुन नसक्ने समस्याहरु पशु विकास शाखा वा कार्यालयमा पठाउने, समूह समितिलाई चलायमान गराउने लगायतका समूह समिति संगठित र मम्भुत हुने कार्य गर्नु गराउनु पर्नेछ ।
- ३) कार्यक्रमको मासिक प्रगति प्रतिवेदन नियमित रुपमापशु विकास शाखा र कार्यालयमा पठाउनु पर्नेछ ।
- ४) समूह सदस्यले पालेका बाखा लगायत अन्य पशुहरुको नियमित स्वास्थ्य परिक्षण, आवश्यकता अनुसार उपचार, खोप, कृतिम गर्भाधान, आहारको व्यवस्थापन लगायतका कार्यहरु पशु विकास शाखा संग समन्वय गरी नियमित गर्नु गराउनु पर्नेछ ।

- ५) समूह सदस्यहरूलाई आवश्यक पर्ने तालिमको पहिचान गरी पशु विकास शाखा र कार्यालय संग समन्वय गरी संचालन गर्नु पर्नेछ ।
- ६) पशु विकास शाखा वा कार्यालयको निर्देशनमा स्वीकृत कार्यक्रम अनुसार समूहमा गई समूह र सदस्यहरूको आवश्यकताको आधारमा कार्यक्रम निर्माणमा गर्ने कार्यमा सक्रिय भई सहयोग गर्नुपर्नेछ ।

११. समाजिक परिचालकको योग्यता :

- १) मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट पशु विज्ञान विषयमा कम्तीमा भट्टेरीनरी जे.टि.ए. वा सो सरह उत्तिर्ण गरेको हुनु पर्नेछ।
- २) नेपाली नागरिक भएको हुनुपर्नेछ ।
- ३) उमेर १८ देखि ३५ वर्ष सम्मको हुनुपर्नेछ ।
- ४) प्रचलित कानुन अनुसार नैतिक पतन देखिने फोजदारी अभियोगमा अदालतबाट कसुरदार नठरिएको हुनुपर्नेछ ।
- ५) ग्रामिण पशु स्वास्थ्य कार्यकर्ताको हकमा मान्यता प्राप्त शैक्षिक संस्थाबाट न्यूनतम ३५ दिनको तालिम लिएको हुनुपर्नेछ ।

१२. निर्देशन समिति

प्राविधिक समितिबाट सिफारिस भई आएका कार्यक्रमहरुको लागि बजेट बाँडफाँड, कार्यक्रम स्वीकृती, अनुगमन, मूल्याडकन तथा आवश्यक निर्देशनका लागि निम्नानुसारको निर्देशन समिति हुनेछ।

१. नगर प्रमुख संयोजक
२. नगर उप प्रमुख सदस्य
३. प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत सदस्य
४. आर्थिक विकास समिति संयोजक सदस्य
५. सम्बन्धित वडाको वडाध्यक्ष सदस्य
६. पशु विकास शाखाको शाखा प्रमुख वा शाखा प्रमुखले तोकेको कर्मचारी सदस्य सचिव

१३. निर्देशन समितिको काम कर्तव्य

- क. कति संख्यामा कुन वडा, कुन टोल, कुन समुदायमा कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्ने हो सो को निर्णय गरिदिने।
- ख. समूह/समिति र समूह सदस्यबाट माग भई प्राविधिक समितिले सिफारिस गरी पठाएका कार्यक्रमहरुको शीर्षक, परिमाण र बजेट निर्धारण गरिदिने।
- ग. कार्यविधि र सम्झौता अनुसारको कार्य भए नभएको निरिक्षण गरी आवश्यक निर्देशन दिने।
- घ. आवश्यकता अनुसार कार्यक्रमको अनुगमन तथा मूल्याडकन गर्ने।

१४. प्राविधिक समिति

स्वीकृत कार्यक्रम सञ्चालनका लागि फिल्ड अध्ययन, स्वीकृत कार्यक्रम अनुसारशीर्षक, परिमाण र बजेट निर्धारण गरी कार्यक्रम निर्माण एवम फिल्ड तथा कार्यक्रम सञ्चालनका क्रममा कुनै प्रकारको कठिनाई आए सो को अध्ययन, विश्लेषण र निरूपणका उपाय खोजी समाधानका लागिनिर्देशन समिति समक्ष सिफारिस गर्न निम्न बमोजिम ५ सदस्यिय प्राविधिक समिति हुनेछ ।

- १) प्रशासन शाखा प्रमुख संयोजक
- २) लेखा शाखा प्रमुख सदस्य
- ३) नगरपालिकाको कार्यालयले तोकेको प्राविधिक कर्मचारी एक जना सदस्य
- ४) कृषि विकास शाखा प्रमुख वा शाखा प्रमुखले तोकेको कर्मचारी एक जना सदस्य
- ५) पशु विकास शाखा प्रमुख वा शाखा प्रमुखले तोकेको सम्बन्धित प्राविधिक सदस्य सचिव

१५. प्राविधिक समितिको काम कर्तव्य:

- १) स्वीकृत कार्यक्रमलाईविभाजन गरी बजेट तथा कार्यक्रम निर्माण र कार्यक्रमको लक्ष्य निर्धारण गरी स्वीकृतिका लागि निर्देशन समिति समक्ष पेश गर्ने ।
- २) सम्बन्धित फिल्डको निरिक्षण गरी प्राविधिक ईस्टीमेट गरी कार्यक्रमको लागत निर्धारण गर्ने ।
- ३) प्राविधिक रुपमा देखा परेका कठिनाईहरुको समाधान निकाल्ने र आवश्यक परे निर्देशन समिति समक्ष पेश गर्ने ।

- ४) कार्यविधि र सम्झौता अनुसार कार्य गर्न गराउन पशु विकास शाखा सँग आवश्यक समन्वय गर्ने ।

१६. सम्पर्क व्यक्ति:

१. कार्यक्रम प्रभावकारी रूपमा संचालनको लागि सम्बन्धित शाखा प्रमुखले शाखाको कुनै एक प्राविधिक कर्मचारीलाई अख्तियारी दिई कार्यक्रम फोकल पर्सन तोक्न सक्नेछ ।
२. छनौटमा परेका समूह समितिलेसम्पूर्ण बैठकहरुमा पशु विकास शाखालाई वा शाखाले फोकलपर्सन तोकेको व्यक्तिलाई सहभागी गराउनु पर्नेछ ।

१७. कार्यक्रम कार्यान्वयन प्रकृया :

- क) समूहको बैठकबाट समुह सदस्यहरु मध्येबाट सम्बन्धित आ.ब.को कार्यक्रममा सहभागीताका लागि वैकल्पिक सहितको सदस्य छनौट गर्ने । छनौटमा नपरेका समूह सदस्यलाई अर्को वर्षको कार्यक्रममा पहिलो प्राथमिकता दिनु पर्नेछ । छनौटमा परेका तर विविध कारणले कार्यक्रममा कुनै सदस्य सहभागी हुन नसक्ने भएमा वैकल्पिक सदस्यलाई कार्यक्रममा सहभागी गराउन सकिनेछ । वा आवश्यकताको आधारमा कार्यक्रम निर्माण गरी समूहको निर्णय अनुसार सबै सदस्यहरुलाई समान रूपमा कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्नेछ ।
- ख) सम्बन्धित शाखालेसमिति सँगसबै समूहको अलग अलग(ईस्टीमेट सहितको)वा समूह भए समूहका सदस्यहरु सँग अलग अलग (ईस्टीमेट सहितको) प्रस्ताव संकलन गरी एकिकृत बनाई ७ दिनको समय अवधि राखी प्रस्ताव आवहानको लागि समूह/समितिलाई पत्रचार गर्नुपर्नेछ ।

- ख) समूह/समितिबाट प्राप्त प्रस्तावहरु माथि प्राविधिक समितिले अध्ययन तथा मूल्याङ्कन गरी माग भए अनुसारले आवश्यकताको आधारमा बजेट तथा कार्यक्रम निर्धारण गरी स्वीकृतका लागि निर्देशन समितिमा पेश गर्नुपर्नेछ ।
- ग) प्राविधिक समितिले बजेट तथा कार्यक्रम निर्धारण गरी स्वीकृतका लागि पठाएको कार्यक्रम निर्देशन समितिबाट स्वीकृत भए पछि उक्त कार्यक्रम त्यस आ.ब.को समूह समितिको स्वीकृत कार्यक्रम हुनेछ ।
- घ) कार्यक्रम स्वीकृति पश्चात सम्बन्धित शाखाले छनौटमा परेका समिति तथा समुह सदस्य संग व्यक्तिगत रुपमा र कार्यक्रम समन्वयकारी भुमिका र प्रभावकारी कार्यन्वयनका लागि समूह वा समिति सहित त्रिपक्षिय सम्झौता गर्नुपर्ने ।
- ङ) स्वीकृत कार्यक्रम अनुसार ५०%वा निर्देशन समितिले निर्धारण गरे बमोजमिको लागत सहभागिताका लागि समुह समिति तथा सदस्यले ब्यहोर्नु पर्ने प्रकृतिको कार्यक्रम भए ५०%वा निर्देशन समितिले निर्धारण गरे बमोजमिको लागत रकम जम्मा गराउन ७ दिनको समय अवधि दिएर समूह, समिति र सदस्यलाई पत्रचार गर्ने । उक्त समय भित्र यदि कुनै सदस्यले ५०%वा निर्देशन समितिले निर्धारण गरे बमोजमिको लागत रकम जम्मा नगरेमा वैकल्पिक सदस्यलाई कार्यक्रममा सहभागी गराई कार्यक्रम संचालन गर्नुपर्नेछ ।

- च) किसान संग उपलब्ध हुन सक्ने वा स्थानिय स्तरबाटै किसानले उपलब्ध गराउन सक्ने सामाग्री लगायत अन्य वस्तुहरुमा किसानले व्यहोर्नु पर्ने ५०%वा निर्देशन समितिले निर्धारण गरे बमोजिमको लागत रकम जम्मा नगराई सो बराबरको कार्य सम्बन्धित शाखासंगको अनुमति, मूल्याडकन र समन्वयमा किसान स्वयमले व्यवस्था गर्न सक्नेछ ।
- छ) सबै समुह तथा समुह सदस्यहरुको पशुपालन व्यवसायमा आवश्यकता अनुसारको उपचार सेवा, खोप सेवा, आहार विकास जस्ता कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्ने ।

१८. क्रियाकलाप:

- १) छनौट भएका सदस्यहरुलाई ब्यवसायिक बाखा पालन सम्बन्धी तालिम उपलब्ध गराउने ।
- २) समुह/समितिमा आवद्ध सबै किसानहरुलाई घाँसको बिरुवा तथा बिउ उपलब्ध गराउने ।
- ३) ईस्टीमेट अनुसार खोर निर्माण तथा सुधार गर्ने ।
- ४) बाखा तथा बोका खरिद गरी वितरण गर्ने ।
- ५) बाखा, बोका तथा पाठा पाठीको बिमा गराउने ।
- ६) विभिन्न रोगहरु विरुद्ध खोप तथा आवश्यकता अनुसार औषधि तथा मिनरल उपलब्ध गराउने ।

- ७) पाठा पाठी, खसी बोका, मासु तथा बाखा जन्य उत्पादनको बजारीकरण सम्बन्धि व्यवस्था गर्ने ।
- ८) बाखा पालनमा आवश्यक पर्ने औजार उपकरण आदी खरिद गरी वितरण गर्ने ।
- ९) फोकल पर्सनबाट नियमित तथा सरोकार वालाहरुबाट आवश्यकता अनुसार अनुगमन तथा निरिक्षण गर्ने ।
- १०) उत्कृष्ट समुह तथा समुह सदस्यलाई सम्मान तथा पुरस्कृत गर्ने ।

१९. कार्यक्रम संचालनको अख्तियारी तथा कार्यक्रम संचालन गर्ने निकायको दायित्व :

- १) कार्यक्रम संचालनको सम्पूर्ण दायित्व सम्बन्धित नगरपालिकाको हुनेछ । स्वीकृत भएको कार्यक्रम सफलता पूर्वक सम्पन्न गर्ने दायित्व भने पशु विकास शाखाको हुनेछ ।

२०. खरिद प्रकृया :

कार्यक्रम संचालनको क्रममा खरिद गर्नुपर्ने औजार, उपकरण, बाखा, बोका आदी खरिद गर्दा नेपाल सरकारको प्रचलित सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३ र सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ वा गोकर्णेश्वर नगरपालिकाको खरिद सम्बन्धि कार्यविधि अनुसार गर्नुपर्नेछ ।

२१. अनुदान प्रवाहका शर्तहरू :

- १) वितरण गरिने सामाग्री, बाखा, बिउ बोका, मेशिनरी, उपकरण लगायत अन्य सामानहरू खरिद गर्दा नियमानुसार आधिकारिक भ्याट/प्यानमा दर्तावाला व्यवसायि संग मात्र खरिद गर्नुपर्नेछ ।
- २) अनुदान प्राप्त गर्ने अनुदानग्राहिले कम्तिमा ३ बर्ष सम्म नियमित ब्यवसाय संचालन गर्नुपर्नेछ ।
- ३) लिजको जग्गामा कार्यक्रम संचालन हुने भएमा सम्बन्धित जग्गा धनी संग कम्तीमा ५ बर्षको करारनामा वा सम्झौता गरेको हुनु पर्नेछ ।
- ४) कार्यक्रम संचालन गर्न सामाजिक, वातवरणीय, प्राविधिक, वित्तिय र भौगोलिक रुपले समेत उपयूक्त हुनु पर्नेछ ।
- ५) अनुदान रकम दुरुपयोग भएको पाईएमा त्यस्ता अनुदान ग्राहिवाट प्रचलित कानुन बमोजिम सरकारी बाँकी सरह रकम असुली र कार्वाही हुनेछ । नगरपालिकाले त्यस्ता समुह समिति र ब्यक्तिलाई कालो सूचीमा राख्न सक्नेछ ।
- ६) कार्यक्रम संचालनको लागी प्रस्ताव पेश गर्दा प्रस्तावकले लागतको ५०%वा निर्देशन समितिले निर्धारण गरे बमोजिमको लागत रकमसाभेदारी गरेको हुनु पर्नेछ वा निर्देशन समितिले निर्धारण गरे बमोजिमको लागत सहभागिता हुनु पर्नेछ ।
- ७) अनुदानमा प्राप्त गरेको औजार, उपकरण, भौतिक संरचना र सामाग्रीहरू अन्य कार्यमा प्रयोग गर्न पाईने छैन ।

२२. कार्यक्रम कार्यान्वयन सम्बन्धी जिम्मेवारी तथा दायित्व :

- १) कार्यक्रम कार्यान्वयनको सिलशिलामा सूचना प्रकाशन, प्रस्ताव छनौट, सम्झौता, अनुगमन र भुक्तानी सम्बन्धी जिम्मेवारी तथा दायित्व सम्बन्धित नगरपालिकाको कार्यालयको हुनेछ ।
- २) सम्झौता मुताविकको कार्य निर्धारित समय भित्र उच्च गुणस्तर कायम राखि सम्पन्न गर्ने र गराउने दायित्व पशु विकास शाखाको हुनेछ ।
- ३) कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागि आवश्यक पर्ने परामर्श तथा विशेषज्ञ सेवा नगरपालिकाको कार्यालय वा पशु विकास शाखाबाट वा अन्य क्षेत्रबाट समेत प्राप्त वा खरिद गर्न सक्नेछ ।
- ४) कार्यक्रम संचालनको प्रगति प्रतिवेदन नियमित रूपमा पशु विकास शाखाले कार्यालयमा उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।
- ५) सरोकारवालाले यस कार्यक्रमको अनुगमन तथा निरिक्षण गर्न चाहेमा सम्बन्धित शाखा र अनुदानग्राहि समूह/समिति तथा ब्याक्तिले आवश्यक सहयोग तथा सहजिकरण गर्नुपर्नेछ ।
- ६) समूह/समितिको नियमित बैठक, कार्यक्रमको प्रभावकारी कार्यान्वयन, समूह हितकोष संकलन, सदस्यहरुले सम्झौता अनुसार कार्य गरे/नगरेको, अनुदानको सदुपयो/दुरुपयोग, समिति तथा सदस्यहरुबीच समझदारी कायम र सम्झौता पूर्ण रूपमा कार्यान्वयन साथै कार्यक्रमको निरन्तरता गराउने दायित्व अनुदानग्राहि समूहसमितिको हुनेछ । सम्बन्धित शाखाले

दिएको निर्देशन पालना गर्ने र गराउने दायित्व सम्बन्धित समूह/समितिको हुनेछ ।

- ७) अनुदानबाट उपलब्ध गराईएको बाखाको मृत्यु भएमा बिमा दाबी गरी प्राप्त रकमबाट पहिलेकै जस्तो बाखा खरिद गराउने दायित्व तथा जिम्मेवारी अनुदानग्राहि समिति वा समूहको हुनेछ ।

२३. अनुगमन र मूल्याङ्कन :

- १) अनुदानको उपयोग, प्रगतिको अवस्था र कार्यविधि एवम सम्भौताका शर्तहरूको पालन भए नभएको सम्बन्धमा निर्देशन समिति,सम्बन्धित कार्यालय, पशु विकास शाखा र अन्य सरोकारवालाहरूले अनुगमन गर्नेछ ।
- २) अनुगमन टोलीले अनुदान उपयोगको सम्बन्धमा आवश्यकता अनुसार निर्देशन दिन सक्नेछ । यसरी दिईएको निर्देशन पालन गर्नु सम्बन्धित समिति, समुह र सदस्यको कर्तव्य हुनेछ ।
- ३) कार्यक्रम संचालन क्षेत्रमा सबैले बुझ्ने भाषामा कार्यक्रमको सम्पूर्ण विवरण खुलाई होर्डिङ बोर्ड तयार गरी अनुदान प्राप्त रकम र कामको विवरण खुल्ने गरी सार्वजनिक जानकारीको लागि राख्नु पर्नेछ ।

२४. बाधा अड्कन :

- १) कार्यक्रम संचालनको क्रममा कुनै बाधा अड्कन आएमा सो फुकाउने अधिकार नगरपालिकाको हुनेछ ।
- २) यो कार्यविधि आवश्यकता अनुसार नगरपालिकाले परिमार्जन तथा संशोधन गर्न सक्नेछ ।

अनुसूची १
आवेदन फारम
(समूहको लागि)

श्रीमान प्रमुखज्यू,
पशु विकास शाखा
गो.न.पा.२, काठमाडौं ।

विषय : व्यवसायिक बाखापालन कार्यक्रमका लागि
प्रस्ताव पेश गरिएको सम्बन्धमा ।

महोदय,

प्रस्तुत विषयमा यस गोकर्णेश्वर नगरपालिकाबाट यहि मिति मा प्रकाशित सूचना अनुसार यस समूह/समितिले समूहगत रूपमा बाखापालन गर्न व्यवसायिक बाखापालन प्रबर्द्धन कार्यक्रम संचालन कार्यविधि २०७९ अनुसार रु (अक्षरेपी रु.....)को व्यवसायिक योजना तयार गरी पेश गरिएको ब्यहोरा अनुरोध छ ।

सम्लग्न कागजातहरु :

- १) अनुसूची १ अनुसारको आवेदन
- २) समूह समितिको निर्णयको प्रतिलिपि
- ३) समूह समितिका सदस्यहरुको नागरिकताको प्रतिलिपि
- ४) सम्बन्धित वडाको सिफारिस
- ५) समूह समिति दर्ता प्रमाण पत्रको प्रतिलिपि
- ६) लागत साभ्केदारी गर्ने प्रतिबद्धताको निर्णयको प्रतिलिपि

निवेदक :

नाम :

पद :

समुह/समितिको नाम :

ठेगाना :

सम्पर्क नं. :

समुहको छाप :

१. समूह समितिको विवरण :

समूह समितिको नाम	
ठेगाना	
गठन भएको मिति	
दर्ता भएको निकाय	
सदस्य संख्या	
महिला	
पुरुष	
दलित	
आदीवासी जनजाती	
अन्य	
हितकोष रकम	
समूहले संचालन गरिरहेको काम	

२. समूह समिति सदस्यको तथ्याडक विवरण

क्र. सं	ना म	पद	परिवार संख्या	निजि जमिन (रोपनी)	लिजको जमिन (रोपनी)	खोरको अवस्था	माउ बाखाको संख्या	जम्मा बाखा संख्या
१								
२								
३								
४								
५								
६								
७								
८								
९								
१०								
११								
१२								
१३								

खण्ड: ६) स्थानीय राजपत्र पौष २०गते, २०७९ साल संख्या: ६

१४								
१५								
१६								
१७								
१८								
१९								
२०								
२१								
२२								
२३								
२४								
२५								
२६								
२७								
२८								
२९								
३०								

३. ब्यवसायिक योजना :

क्र. सं	कार्यक्रम को शिर्षक	ई क टा ई	परिम ण	द र	रक म	समूहले ब्यहोर्ने रकम	अनुदान माग रकम
१							
२							
३							
४							
५							
६							
७							
८							
९							
१०							
११							

४. समूह समितिलाई कार्यक्रम आवस्यकता किन ?
- क.
- ख.
- ग.
- घ.
५. अनुदान पूर्ण सदुपयोग हुन सक्ने आधारहरु ?
- क.
- ख.
- ग.
- घ.
६. कार्यक्रम दिगो हुन सक्ने आधारहरु ?
- क.
- ख.
- ग.
- घ.
७. कार्यक्रम संचालन पश्चातको नतिजा र प्रतिफलहरु
- क.
- ख.

ग.

घ.

द. कार्यक्रमका समस्या तथा चुनौतीहरु

क.

ख.

ग.

घ.

अनुसूची-२

प्रतिबद्धता पत्र

गोकर्णेश्वर नगरपालिकाको मिति २० .. / / गतेको सूचना अनुसार व्यावसायिक बाखा पालन प्रवर्द्धन कार्यक्रम/परियोजना गर्न हामी इच्छुक भई सो कार्यक्रममा सहभागिताको लागि व्यावसायिक योजना सहितको आवेदन पेश गरेको छौं । उक्त कार्यक्रममा छनौट भएमा व्यावसायिक योजनामा उल्लेख भए बमोजिमको कार्य गर्नेछौं र३(तीन) वर्षसम्म निरन्तरता दिनेछौं । व्यावसायिक योजना अनुसारको कार्य गर्न कुल लागतको% रकम स्वलगानी गर्न समेत मन्जुर छौं । नगरेमा वा ३ (तीन)वर्ष अगावै सो कार्य बन्दगरेमा नगरपालिकाबाट प्राप्त अनुदान रकम प्रचलित कानून बमोजिम व्याज सहित फिर्ता गर्ने प्रतिबद्धता व्यक्त छौं । अन्यथा प्रचलित कानून बमोजिम सहुला/बुभाउँला । साथै सञ्चालित क्रियाकलापबाट वातावरणलाई नकारात्मक असर नपुऱ्याउने प्रतिबद्धता समेत व्यक्त गर्दछौं ।

इति सम्बत २०..... / / गते रोज शुभम्।

आवेदकको तर्फबाट :

नाम:

पद:

संस्थाको नाम :

ठेगाना :

सम्पर्क नं.

दस्तखत :

मिति :

छाप :

स्वीकृत मिति: २०७९।९।३
प्रमाणीकरण मिति :२०७९।९।३
प्रकाशित मिति : २०७९।९।२०

आज्ञाले,
वैकुण्ठ प्रसाद सापकोटा
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत